

Besök Floriaden och trädgårdar i Holland nästa år

Nederländerna är landet att besöka för alla som är intresserade av träd, buskar, lökar och annat som vi planterar i trädgården. Nästa år är det åter dags för Floriaden, denna gång i Venlo, nära tyska gränsen. Detta är en enormt stor trädgårdsmässa med nyheter och inspiration för alla trädgårdsintresserade. Passa även på att besöka Keukenhof och Appelterns trädgårdar under Hollandsvistelsen.

Trädgårdsföreningar över hela landet arrangerar mängder med trädgårdsresor, både lokala och internationella. Att resa är för många den huvudsakliga orsaken till varför man är med i en trädgårdsförening. Mängder av medlemmar engagerar sig i resorna och många frivilliga arbetstimmar går åt för att göra resorna informationsrika, spännande, roliga och överkomliga i pris. I vår förening är resorna ständigt fullbokade.

När vi pratar trädgård och resor står England på mångas önskelista. Det är "ursprungslandet" för den fina trädgården. Diskuterar vi däremot det praktiska med växter och plantor är Holland det viktigaste trädgårdslandet för oss i Europa. De exporterar mängder lökar och plantor, samt snittblommor och grönsaker till stora delar av Europa. Plantor i form av träd och buskar samt blomsterlök är mycket stora produkter och trädgårdsnäringen är en viktig industri. Många nyheter kommer från Holland, de upptäckts och lanseras där först.

FLORIAD VART TIONDE ÅR

Som en del av denna viktiga verksamhet arrangerar olika distrikt i Holland vart tionde år en jättelik trädgårds-

mässa kallad Floriaden. Underrubriken är "World Horticultural Expo" så även andra länder ställer ut men det är huvudsakligen en holländsk uppvisning. Den första anordnades 1962 och var en succé, medan utställningarna 1992 och 2002 var lite mindre. I år är dock antalet utställare fler igen, man räknar med minst 100.

Temat för 2012 är "Living Nature" och mässan vill visa hur viktig naturen är för mat, hälsa osv. Utställningen rymmer allt vad holländsk odling kan erbjuda, alltifrån färsk snittblommor, grönsaksodling utomhus och i växthus till rosarier och perennplanteringar. Detta jättelika åtagande tar många år att förbereda och är lite som ett OS fast i trädgård. Man bygger hus och parker som får bli kvar när utställningen är över och den är också öppen under sex månader, från april till oktober. Man räknar med drygt två miljoner besökare.

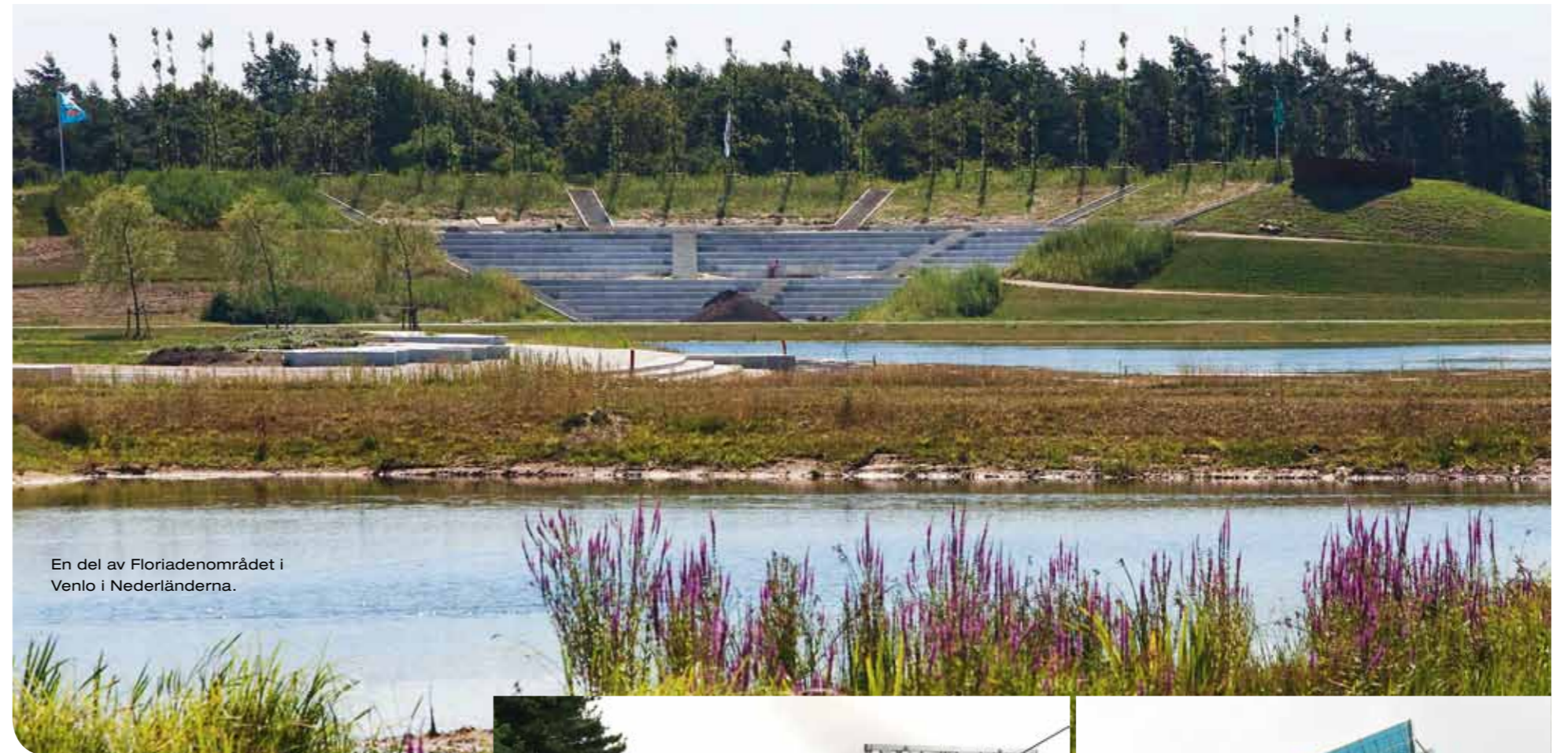
VARIERAR MED ÅRSTIDEN

Floriaden rymmer många olika områden med allt från uppträdanden i en utomhustheater där publiken sitter på grässlätten till visningar av försök med styrning av växters utveckling med LED-ljus. Alla oavsett trädgårdsintresse kan ha glädje av ett besök, utbudet är så stort att man får lov att välja. En dag räcker inte till för att se allt om man vill fördjupa sig. Där finns en "naturlig" park att vandra i, så naturligt det nu kan bli i Holland, där man redan hösten 2010 planterade närmare hundratusen lökar som har fått förvilda sig. De planterades tillsammans med marktäckande perenner så det kommer att bli som en ljus lövskogslänta med blommor mellan gröna tuvor.

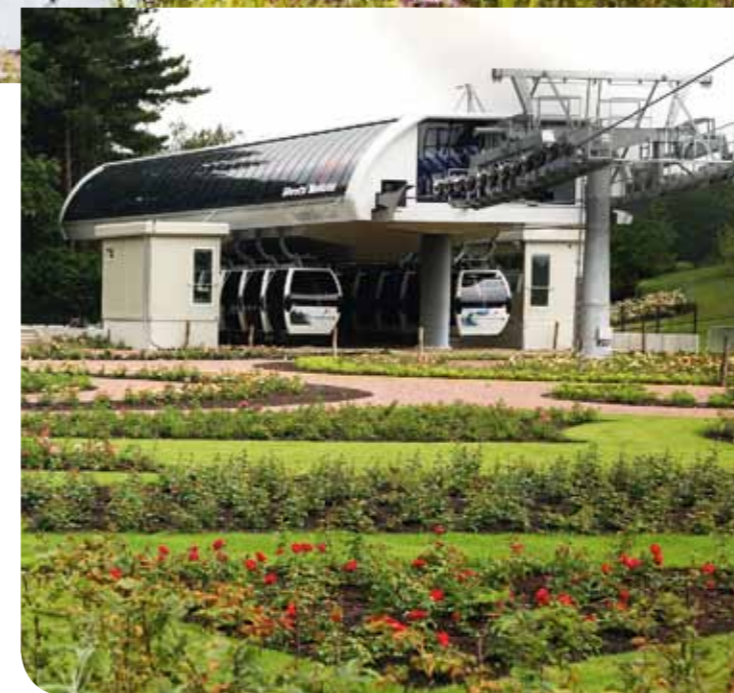
Vad man kan se beror på tidpunkten för besöket. Inledningsvis lockar man med en linbana som sträcker sig över området. 1,1 km lång och 30 meter över

marken är den tydligen populär i det platta Holland. Större delen av Floriaden är utomhus och växterna är vanligen inte drivna i blom. Exempelvis börjar rosariet blomma först i juni. Träd och buskar är planterade 1-2 år innan parken öppnar för att hinna växa till sig, så dem kommer man att se i sin naturliga utveckling. Är besöket tidigt på säsongen är det vårblommor, prydnadskörbär och lökar som blommar. Med tanke på Hollands status som lökland är det alltid värt att se vad de presenterar. Man skall inte heller glömma lökar för inomhusbruk, pampiga amaryllis i sorter, liljor och andra sorters lökväxter. Senare under sommaren är det hortensior, hyperikum och buddlejoj som alla är växter på modet och där det ständigt lanseras nya sorter i fina färger.

Givetvis är det också mycket barrväxter och städsegröna bladväxter. De är mycket mer populära i Holland och övriga Europa än vad de är i Sverige. Av den totala plantproduktionen står barrväxter för omkring 20 procent och i många länder ökar intresset mycket. I Sverige är efterfrågan på buxbom, lagerhägg och järnek stor, men även små barrväxter ökar.

En del av Floriadenområdet i Venlo i Nederländerna.

Linbana över Floriadenområdet.

Nybygge inför Floriaden.

Flera föreningar ordnar resor till Floriaden. Om man inte har möjlighet att delta i en arrangerad resa är det inte lika enkelt, men Floriaden är ett stort evenemang. Det går att ta sig med tåg till Venlo som området heter, och parken ligger nära tyska gränsen, närmare Düsseldorf än Amsterdam och engelska fungerar utmärkt.

KEUKENHOF

Vi i Sverige har av tradition rest till England som för många är det stora trädgårdslandet. Har man åkt till Holland är det ofta bussresor med en fastlagd rutt. Nu när det finns billiga resor till Amsterdams flygplats Schiphol ska man dock inte missa att besöka Keukenhof medan odlarna ännu har råd att ha parken kvar.

Den är verkligen värd ett besök. Keukenhof är lökodlarnas stora uppvisnings- och demonstrationsträdgård. Den är bara öppen under 8-9 veckor på våren (år 2012 den 22 mars-20 maj) när lökväxterna blommar men under den tiden har den flera hundra tusen besökare. Många lökar planteras i parken under hösten men en hel del odlas också i växthus och plan-

teras ut på plats när de blommar. Det är vackert och inspirerande, man får se mängder med sorter man aldrig tidigare sett och här finns stora massplanteringar i fina färger. De flesta sorter har en namnskylt och de olika lökfirmorna har olika områden i parken. Allt kommer igen flera gånger, varje företag visar upp sina hyacinter, tulpaner, narcisser osv. Det finns också en del olika teman och idéträdgårdar som förändras från år till år. Ett par utställningar under tak finns också, med säsongens växter och läckra blomsterarrangemang.

Man kan till exempel jämföra åtta olika sorters pärlhyacinter och bestämma vilken man tycker är vackrast i färg, vilken hyacint som doftar bäst, lockas av alla tusentals små narcisser som lämpar sig till förvildning och längta efter de nya kejsarkronorna i udda nyanser. Man kan dock inte räkna med att köpa lökar, det finns blommande lökar i kruka men annars är det fel tidpunkt för torrlök.

Det bästa av allt är att det går buss direkt från flygplatsen, den tar 25 minuter, och bussarna går en gång i halvtimmen direkt till parkentrén. Det kan inte bli smidigare. Det tar minst en halv dag att gå igenom parken, 15 km gångväg snirklar sig runt det 32 hektar stora området.

APPELTERNES TRÄDGÅRDAR

Är man i Holland med bil finns ytterligare en fantastisk anläggning värd att

Keukenhof är de holländska lökodlarnas uppvisnings- och demonstrationsträdgård.

besöka. De Tuinen van Appeltern, Appelterns trädgårdar, ligger åt samma håll som Floriaden, nämligen nära Utrecht. Lite krokiga småvägar är den värd, Appeltern innehåller mer än 200 permanenta idéträdgårdar. Det är en anläggning avsedd att visa upp planter, stenläggning, pynt och landskapsarkitekters kunnande. Det är ett stort område med trädgårdar uppradade som på ett pärlband. Fördelen med en sådan här anläggning är att man ser hur plantorna trivs, åldras och ibland dör. Det är på "riktigt" jämfört med en trädgårdsutställning som bara varar under begränsad tid. Vissa perioder är vackrare än andra, under våren är där mycket lökväxter förstås. Sommartid blommar en del rosor och mot sensom-

maren rikligt med vackra perenner som flox och rudbeckior. En kul idé är de färdiga rabatter med olika teman som finns planterade. Ritningar av dem med plantförteckning finns att ladda ner så man kan kopiera dem hemma. Även hela trädgårdar kan kopieras efter ritningar som laddas ner. Området är stort med en skulpturpark i anslutning och även här behöver man en dag på sig. Besöket kan avslutas i plantbutiken.

Text och bild: Inger Palmstierna, hortonom och trädgårds-skrubent

Res med Favoritresor och Svensk Trädgård i vår!

Holland med Gunnel Carlson

Amsterdam, blommande lökar & Floriaden

Old House Gardens – Heirloom Bulbs

20–24 april

Vi besöker Hollands trädgårdar och börjar i "tulpanbaronernas" exklusiva hus och hemliga trädgårdar från 1500- och 1600-talen, runt den "Gyllene bågen" – kanalerna i centrala Amsterdam. Barockträdgården i det kungliga slottet Het Loo i Apeldoorn är imponerande och på plantskolan i Lisse öppnas lökodlingens fantastiska värld. En höjdpunkt är Hortus Bulborum – den blommande museiträdgården med 3 500 historiska blomsterlökar. Resan avslutas med en dag på världsutställningen Floriaden (se sid 52). Ciceron är kunniga **Gunnel Carlson** och en lokal svensktalande guide, bosatt i Amsterdam sedan många år.

Foto: Scott Kunst

Skottland med Elisabeth Svalin Gunnarsson

Trädgårdar, slott & whiskey

Crathes Castle.

8–15 maj

Vår resa går från frimurarnas och tempelriddarnas Rosslyn Chapel västerut till Arts & Craftsträdgården vid Kellie Castle och den vackra 1600-talsbyn Culross. Vi besöker Crathes Castle med en muromgärdad trädgård i åtta färgkoordinerade delar och Inverewe, en exotisk trädgård med spektakulärt läge. Vi färdas längs Loch Ness och Caledonian Canal för att besöka Glengoyne destilleri. Privata trädgårdar och en prisbelönt park avrundar veckan. Vår ciceron är **Elisabeth Svalin Gunnarsson** (Svensk Trädgårds förre förbundssekreterare) som är mycket kunnig inom både trädgård och byggnadsvård.

Foto: Susanne Bildborg

Provencalsk vår med Ann Larås

Rivierans trädgårdar

Cagnes-sur-Mer. Vy från Renoirs hem och museum.

10–15 maj

Rivieran har alltid inspirerat konstnärer – ett färgsprakande landskap vid ett blått Medelhav. På programmet står besök både i små okända pärlor och i stora tematiska trädgårdar, moderna såväl som historiska. En höjdpunkt är Hanbury Gardens med stigar som slingrar på terrasser bland samlingar av succulenter och kaktusar och gamla knotiga olivträd. Vårblommande lökar samsas med citron, apelsin och änglatrumpet. Vi besöker privatträdgårdar, ombyggda kloster och bondgårdar med trädgårdar och vingårdar. Våra ciceroner är trädgårdsjournalisten **Ann Larås** och Kerstin Snellen som bor i Nice sedan 30 år.

Foto: E. Valentin, About France

Detaljprogram, information och bokning: se www.favoritresor.se, info@favoritresor.se, tel 08-660 18 00. Har du varit medlem i Svensk Trädgård i mer än ett år, får du 1 000 kr i rabatt på trädgårdsresorna. Uppge att du är medlem vid bokning.